

Michaela Komanická:

Dějiny Sokola Praha Vršovice 1870 – 1938

Posudek diplomové práce

Autorka předkládané práce si stanovila za cíl: „Zpracování historického vývoje Sokola Praha Vršovice od doby jeho založení v roce 1870 do roku 1938 v kontextu vývoje sokolské organizace a lokality – Vršovíc.“

Jak svůj cíl naplnila? Hned zpočátku je třeba poznamenat, že k tématu z oblasti mikrohistorie přistoupila s emocionálním zaujetím, ba s láskou, a že ji práce vskutku těšila. Druhý kladný rys celé práce je, že velice pečlivě a především pracovala s prameny primární povahy, tj. se z velké části zachovaným archívem jmenované sokolské jednoty. Tolik zcela nesporné klady.

V práci se však projevila i obrácená stránka jejího přístupu – autorka byla natolik zahlcena svým poznáním archivních pramenů, že od nich jen stěží nacházela patřičný odstup. Projevilo se to jednak kronikářským, ba v některých pasážích dokonce analistickým, postupem při zpracování tématu, jednak přílišným okouzlením dobového jazyka, které se zvolenou metodou často souvisí. Vznikla tak práce více dějepisná než historická analýza. Tolik základní výhrada.

Autorka však ze zvoleného přístupu – a s ním spojenou nepřehledností zpracování – dovedla „vybruslit“. Svě téma rozčlenila na čtyři chronologicky následné části – 1870-1890, 1891-1914, 1914-1918 a 1918-1938 – v nichž, zvláště v prvních dvou, zkoumala dílčí témata: činnosti jednoty, tělocvičná činnost, kulturní a vzdělávací činnost, vztahy se župou či Českou obcí sokolskou. Poslední část je pak soustředěna na klíčové události v životě Sokola Vršovice v novém Československém státě. Vznikla tak práce, která má své opodstatnění a která může posloužit i Sokolu Vršovice při možných oslavách jejího 140. výročí.

K možnému využití práce jako podkladu pro slavnostní almanach se proto vážou moje dílčí připomínky:

- 1) Při uvádění jmen osobností je třeba užívat a rozepisovat křestní jména, zvláště při první zmínce o nich – viz např. s. 25, 34, 50, 63.
- 2) Píšete-li o minulosti, používejte zejména minulý čas – celá kapitola o stanovách a řádech.
- 3) Grafy jsou přehlednou pomůckou při analýze a výkladu, ovšem bez komentářů jsou bez výpovědní hodnoty – příkladem jsou grafy o vývoji členské základny (s. 55 a 77), v nichž pracujete vždy s jinými údaji – poprvé jde o jednotlivce, podruhé se pohybujete v řádu desítek a stovek a přitom oba grafy vyznívají obdobně!
- 4) Některé formulace mohou být zavádějící. Např. s. 20 – „Roku 1860 se rakouský císař František Josef I. vzdal neomezené vlády. Byla vydána ústava a Rakousko nabývalo postupně charakter konstituční monarchie.“ – ústava byla vydána až v únoru 1861!; obdobně na s. 79 píšete, že „již v roce 1914 se v zahraničí začaly formovat dobrovolnické jednotky...“ – ovšem už nepíšete jaké, zda už budoucí legie, nebo jiné?
- 5) Drobné pravopisné chyby Vám odpustím, ale píšete-li „Jeho Veličenstvo císař František Josef I.“ (s. 43 a 70), musíte použít velká písmena (stejně jako „Jeho Magnificence“ apod.).

Závěr: Práci Michaely Komanické považuji navzdory vzneseným připomínkám za velice zdařilou, postavenou na původních archivních pramenech. Za velmi dobrou zprávu považuji rovněž její informaci, že obdobným způsobem chce pokračovat ve zpracování dějin Sokola Vršovice v dalších časových údobích. Přeji ji v její práci mnoho zdaru a předloženou práci **doporučuji k obhajobě.**

PhDr. František Kolář, CSc.
V Praze dne 1. května 2010

František Kolář

